

Exp.: PLA-001/2025
Document: memòria
Codi SIA: 2329285
Emissor (DIR3): A04013554
Sol·licitant: cap del Departament d'Espais Naturals

Memòria justificativa prèvia a la redacció del decret pel qual s'aprova el Pla de Gestió Natura 2000 Costa Nord de Menorca

1. Justificació de l'inici del procediment

Mitjançant l'Acord del Consell de Govern del dia 3 de març de 2006, es va aprovar definitivament, una vegada sotmès a tràmit d'audiència i informació pública, la llista de LIC aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000, incloent en la mateixa llista els LIC/ZEPA ES0000229 Costa Nord de Ciutadella, LIC/ZEPA ES0000231 Dels Alocs a Fornells, LIC ES5310113 La Vall i LIC ES5310035 Àrea Marina del Nord de Menorca. Dies després, el Govern de les illes Balears va procedir a ampliar la llista de LIC, mitjançant el Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de LIC i es declaren més ZEPA en l'àmbit de les illes Balears, entre els quals es troben LIC ES5310069 Cala d'Algaiarens. Finalment, l'Acord de Consell de Govern, de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes existents en l'àmbit de l'illa de Mallorca i de l'illa de Menorca, va aprovar, entre altres, l'ampliació de la ZEPA ES0000230 La Vall. En relació amb aquest últim espai s'ha d'advertir que, pel fet que la Comissió Europea no permet que dos espais Xarxa Natura 2000 comparteixin una mateixa denominació si no són cent per cent coincidents en els seus límits geogràfics, està en tramitació la nova denominació oficial de la ZEPA per a què passi a denominar-se, una vegada es publiqui en el Diari Oficial de la Unió Europea (DOUE), ZEPA ES0000230 Ampliació de la Vall.

La Xarxa Natura 2000 és una xarxa ecològica europea d'àrees de conservació de la biodiversitat i és el principal instrument per a la conservació de la natura a la Unió Europea. L'objectiu de la Xarxa Natura 2000 és garantir la conservació, en un estat favorable, de determinats tipus d'hàbitats i espècies a les seves àrees de distribució natural, mitjançant la designació de zones especials per a la seva protecció i conservació en virtut de dues directives europees. D'una banda, s'estableixen les Zones Especials de Conservació (ZEC) i els Llocs d'Importància Comunitària (LIC), d'acord amb la Directiva 92/43 / CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres «Directiva hàbitats». Per un altre, es

C/del Gremi de Corredors, 10
(Polígon Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 61 00
xarxanatura.caib.es

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

designen Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) d'acord amb la Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres «Directiva Aus».

Les Directives Hàbitats i Aus han estat traslladades al nostre ordenament jurídic intern mitjançant la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, que constitueix el marc bàsic de la Xarxa Natura 2000 a Espanya.

Sobre els LIC i les ZEC, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, especifica en l'article 43.3. que, una vegada aprovades o ampliades les llistes de LIC per la Comissió Europea, aquests llocs seran declarats per les administracions competents com ZEC al més aviat possible i com a màxim en un termini de sis anys, juntament amb l'aprovació del corresponent pla o instrument de gestió.

Quant a les mesures de conservació a dur a terme en les ZEC, la Llei 42/2007 disposa que l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves respectives competències, fixaran les mesures de conservació necessàries, que responguin a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en aquestes àrees, que implicaran, entre altres mesures, adequats plans o instruments de gestió que incloguin, almenys, els objectius de conservació del lloc i les mesures apropiades per a mantenir els espais en un estat de conservació favorable (art. 46.1).

Igualment, la Llei 42/2007 determina que les administracions competents prendran les mesures apropiades, especialment amb aquests plans o instruments de gestió, per evitar en els espais de la Xarxa Natura 2000 el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats de les espècies, així com les alteracions que repercuteixin en les espècies que hagin motivat la designació d'aquestes àrees, en la mesura en què aquestes alteracions puguin tenir un efecte apreciable pel que fa als objectius de la Llei (art. 46.2).

Actualment, els espais protegits Xarxa Natura 2000 de la Costa Nord de Menorca no disposen de cap instrument de gestió on s'estableixin mesures adequades per a garantir la conservació dels seus hàbitats naturals i de les espècies d'interès comunitari presents, pels quals van ser designats els espais com protegits. Si bé és cert que l'Àrea marina del Nord de Menorca disposa d'un pla de gestió, cal tenir en compte que aquest pla va ser aprovat en 2007 i a dia d'avui només és vigent en la part d'aigües interiors, ja que es va aprovar sense el reconeixement, per part del ministeri competent, de la continuïtat ecològica de l'espai. Durant tot aquest temps, a més d'haver obtingut el reconeixement de la continuïtat ecològica de l'espai el 2017, a l'espai s'han incrementat les pressions antròpiques, especialment pel que fa a la nàutica esportiva. Finalment cal recordar que l'aprovació del citat pla de gestió de l'Àrea Marina del Nord de Menorca en 2007 no va dur associada la transformació del LIC en Zona d'Especial Conservació (ZEC). Per tots aquests motius es considera necessari aprovar un nou pla de gestió també per a aquest espai majoritàriament marí i derogar el vigent.

C/del Gremi de Corredors, 10
(Polígon Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 61 00
xarxanatura.caib.es

2

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

Pàgina 2/8

Per tant, l'aprovació del Pla de Gestió (PG) Natura 2000 de la Costa Nord de Menorca, que englobarà tant espais marins com terrestres, juntament amb la transformació dels LIC en ZEC és un requisit legal que la Comunitat Autònoma ja hauria d'haver complert des del 2012, d'acord amb l'art. 43.1 de la Llei 42/2007 i la Decisió de la Comissió de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta la llista de LIC de la regió biogeogràfica mediterrània.

Mitjançant l'Acord del Consell de Govern de 10 d'octubre de 2014 pel qual s'inicia el procediment per a declarar zones especials de conservació (ZEC) i determinats llocs d'importància comunitària (LIC) de les illes Balears i aprovar els plans o els instruments de gestió corresponents, es va iniciar el procediment del PG Natura 2000 Costa Nord de Menorca. No obstant això la llei balear que regula el procediment d'elaboració dels plans de gestió de la Xarxa Natura 2000, la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), ha estat objecte de modificacions substancials entre l'adopció d'acord d'inici d'aquest pla de gestió, el 10 d'octubre de 2014 i l'actualitat. Una d'aquestes modificacions afecta precisament al procediment d'elaboració, tramitació i aprovació dels instruments de planejament dels espais Xarxa Natura 2000. Concretament el 10 de febrer de 2023 va entrar en vigor el nou títol I bis que en el seu article 6 ter, entre altres aspectes, estableix que el procediment d'elaboració dels instruments de planejament caduquen transcorreguts dos anys des de la data de publicació de la resolució d'inici. Per aquest motiu es considera necessari iniciar de nou el procediment d'elaboració del PG Natura 2000 de la Costa Nord de Menorca mitjançant Resolució del conseller competent. A més, aquest nou article 6 ter de la LECO estableix que aquesta resolució d'inici ha d'anar acompanyada d'una memòria que ha de contenir, com a mínim, la informació següent:

- Els valors ambientals o d'un altre tipus que justifiquin o motivin l'inici del procediment.
- La descripció del medi o altres característiques rellevants de l'espai.
- La delimitació de l'àmbit territorial objecte de l'instrument, amb la cartografia corresponent.

Segons l'apartat 1 c) d'aquest mateix article 6 ter. de la LECO, la resolució d'inici i la memòria han de sotmetre's a un tràmit de participació pública prèvia a la redacció de la proposta del pla, de conformitat amb l'article 16 de la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, participació pública i accés a la justícia en matèria de medi ambient, com també l'article 6 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

Aquesta participació ha d'articular-se a través del portal de Transparència del Govern de les Illes Balears i, com a mínim, en els dos diaris de major tirada de l'illa corresponent. Els resultats d'aquesta participació s'han de tenir en compte per a elaborar el pla corresponent.

C/del Gremi de Corredors, 10
(Polígon Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 61 00
xarxanatura.caib.es

3

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

Pàgina 3/8

2. Valors ambientals i descripció del medi

2.1. Descripció general.

Els sectors de la costa nord de Menorca que seran objecte del futur pla de gestió Natura 2000 Costa Nord de Menorca acullen valors naturals de gran interès ecològic entre els quals destaquen espècies de flora i fauna amenaçades, algunes d'elles en perill d'extinció com és el cas de la *Malva micans suebsp. minoricensis*, *Apium Bermejo*, *Pinus pinaster*, *Milvus milvus* i *Myotis capaccini*. També és destacable la presència d'una elevada diversitat d'hàbitats d'interès comunitari i un paisatge divers i contrastat que a vegades es presenta com a àrid i obert, de vegetació escassa (sectors de Punta Nati i Cavalleria) però no per això menys valuosa, mentre que en altres ocasions es presenta ocupat per un bosc tancat i frondós com és el cas de l'alzinar de Alforí. Les zones més allunyades de la costa estan ocupades per un mosaic agroforestal, de vital importància per a moltes espècies d'aus, on s'alternen les zones agrícoles de cultius de secà i de pastures amb petits boscos d'ullastres i pins. Finalment en l'àmbit marí destaca la presència de l'hàbitat d'interès comunitari 1160 Grans Cales i Badies que tenen el seu principal exponent en la Badia de Fornells i del 1110 Praderies de *Posidonia oceanica* amb formacions d'esculls de gran valor ecològic com les presents a Sanitja, Cala Rotja o a la mateixa badia de Fornells.

2.2 Recursos abiòtics: relleu, geologia, geomorfologia, sòls, clima i aigua

Les característiques rellevants del medi físic dels espais designats Xarxa Natura 2000 d'aquest PG són la presència d'importants penya-segats formats per roques calcàries del Juràssic del Cap de Cavalleria, la plataforma horitzontal uniformement elevada sobre el nivell de la mar de calcàries miocèniques de la costa Nord de Ciutadella, els materials del Juràssic i Cretàcic d'un petit sector entorn de Punta Nati, els conglomerats i gresos del *Buntsandstein* de la zona de Cala Pilar – Alforí, les turbidites del Carbonífer de l'entorn dels Alocs, etc. Geomorfologicament destaquen els relleus de la Muntanya Mala i pujols de Son Ermità - Binidalfar, diversos estanys temporals mediterranis, les llacunes costaneres de la zona de Lluriach, els illots de Bledes, Porros i els de l'interior de la badia de Fornells, la pròpia badia de Fornells i els extensos sistemes dunars longitudinals que s'endinsen diversos quilòmetres cap a l'interior.

Edafològicament la zona aquesta ocupada majoritàriament per leptosòls i canvisòls amb presència en la zona de les Basses de Lluriach d'una mena de sòl salí anomenat *Solonchac gleic*.

El clima de la Costa Nord de Menorca està altament influenciat per la freqüència i intensitat dels vents del nord que solen superar, en diverses ocasions a l'any, els 100 km/hora, i que han condicionat el paisatge, la biodiversitat i l'activitat humana en tota la zona. Encara que en general l'illa de Menorca és plana, a la costa nord, especialment entre La Vall i Cavalleria, existeix un relleu ondulat amb petites elevacions o pujols que malgrat no superar els 250 metres d'altitud condicionen el paisatge i la vegetació. La pluviometria mitjana anual de la zona oscil·la dels poc més de 600 mm de les zones més

C/del Gremi de Corredors, 10
(Polígon Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 61 00
xarxanatura.caib.es

4

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

Pàgina 4/8

humides (zona de Alfori- La Vall) als 510 mm de les més seques (cap de Cavalleria). La temperatura mitjana anual oscil·la dels 16,4 °C de la zona més freda (planes de la ZEPA ES000230 La Vall) als 16.9 °C de les zones més càlides (cap de Cavalleria).

S'han identificat quatre unitats hidrogeològiques a la zona: Migjorn, Algaiarens, Binimel·là i Tirant, mentre que una gran part de la zona central de la Costa Nord de Menorca està ocupada per terrenys impermeables no associats a cap unitat hidrogeològica.

2.3 Recursos biòtics: flora i fauna

A la zona nidifiquen espècies amenaçades com són l'àguila pescadora (*Pandion Halietus*), el milà reial (*Milvus milvus*) el corb marí (*Gulosus aristotelis*), el virot o baldritja balear (*Calonectris diomedea*) la miloca (*Neophron percnopterus*), o l'abellarol (*Merops apiaster*), així com altres ocells d'interès comunitari no amenaçats com l'àguila calçada (*Aquila pennata*), el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) o el sibil·lí (*Burhinus oedipnemos*). Destaca també la presència de diversos rèptils i mamífers amenaçats com és el cas de la sargantana balear (*Podarcis lilfordi*), que habita diversos illots de la zona o de la tortuga babaua (*Caretta caretta*) que va nidificar en una de les platges de l'àmbit d'aquest pla el 2020, la tortuga d'aigua (*Emys orbicularis*) el dofí mular (*Tursiops truncatus*) o diverses espècies de ratapinyada (*Myotis emarginatus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis capaccinii*, *Miniopterus schreibersii*, *Rhinolophus hipposideros*). Destaca també la presència de 4 espècies de flora amenaçada *Femeniasia balearica*, *Malva micans suesp. Minoricensis* i *Pinus pinaster*.

D'altra banda, en aquests espais existeix una riquesa important d'invertebrats terrestres endèmics, amb 23 espècies endèmiques de balears identificades.

Quant als ambients principals que s'han descrit en tota aquesta zona i que es consideren claus per a la conservació de les espècies de flora i fauna que en ells habiten destaquen els següents:

- Praderies de fanerògames marines, fons de maèrl i badies.
- Fons marins durs (rocosos)
- Ambients dunars
- Comunitats de *Limonium sp.* de sòls salins molt secs a l'estiu
- Ambients associats a àrees lacustres i aiguamolls
- Basses temporals mediterrànies i hàbitats associats
- Matolls i zones arbustives litorals
- Prats i pasturatges secs de *Thero-Brachypodietea*
- Boscos d'alzines, pins i ullastres

Aquesta diversitat d'ambients es tradueix en la presència d'una elevada diversitat d'hàbitats d'interès comunitari concretament s'han identificat en la zona fins a 39 HIC dels quals 8 són prioritaris.

3. Àmbit territorial

En l'àmbit del futur PG Natura 2000 de la Costa nord de Menorca, s'inclouran un conjunt d'espais Natura 2000 (Llocs d'importància comunitària (LIC) i Zones d'especial conservació per a les Aus (ZEPA)) situats a la costa nord de l'illa de Menorca que sumen un total de 14.017,64 ha. Els espais declarats LIC, com s'ha comentat, seran transformats en Zones Especials de Conservació (ZEC) mitjançant un acord del Consell de Govern que s'aprovarà en paral·lel a aquest decret d'aprovació del PG Natura 2000 de la Costa Nord de Menorca. Els espais Natura 2000 que inclourà el pla esmentat són els següents:

CODI	DENOMINACIÓ	CATEGORIA	SUPERFÍCIE (Ha)	%
ES0000229	Costa Nord de Ciutadella	LIC i ZEPA	681,75	4,86
ES0000230	¹ Ampliació de La Vall	ZEPA	5334,2	38,05
ES0000231	Dels Alocs a Fornells	LIC i ZEPA	2719,84	19,4
ES5310035	Àrea marina del Nord de Menorca	LIC	5.140,49	36,67
ES5310069	Cala d'Algairens	LIC	141,36	1,01
ES5310113	La Vall	LIC	3152,5 ²	22,49
TOTAL			14017,64	100

Taula 1: espais xarxa natural objecte del pla de gestió

Palma, [en data de la signatura electrònica]

El tècnic del Servei de Planificació
al Medi Natural

Ricard Borràs Tejedor

Vist i plau
La cap de la Secció IX
del Servei de Planificació al Medi
Natural

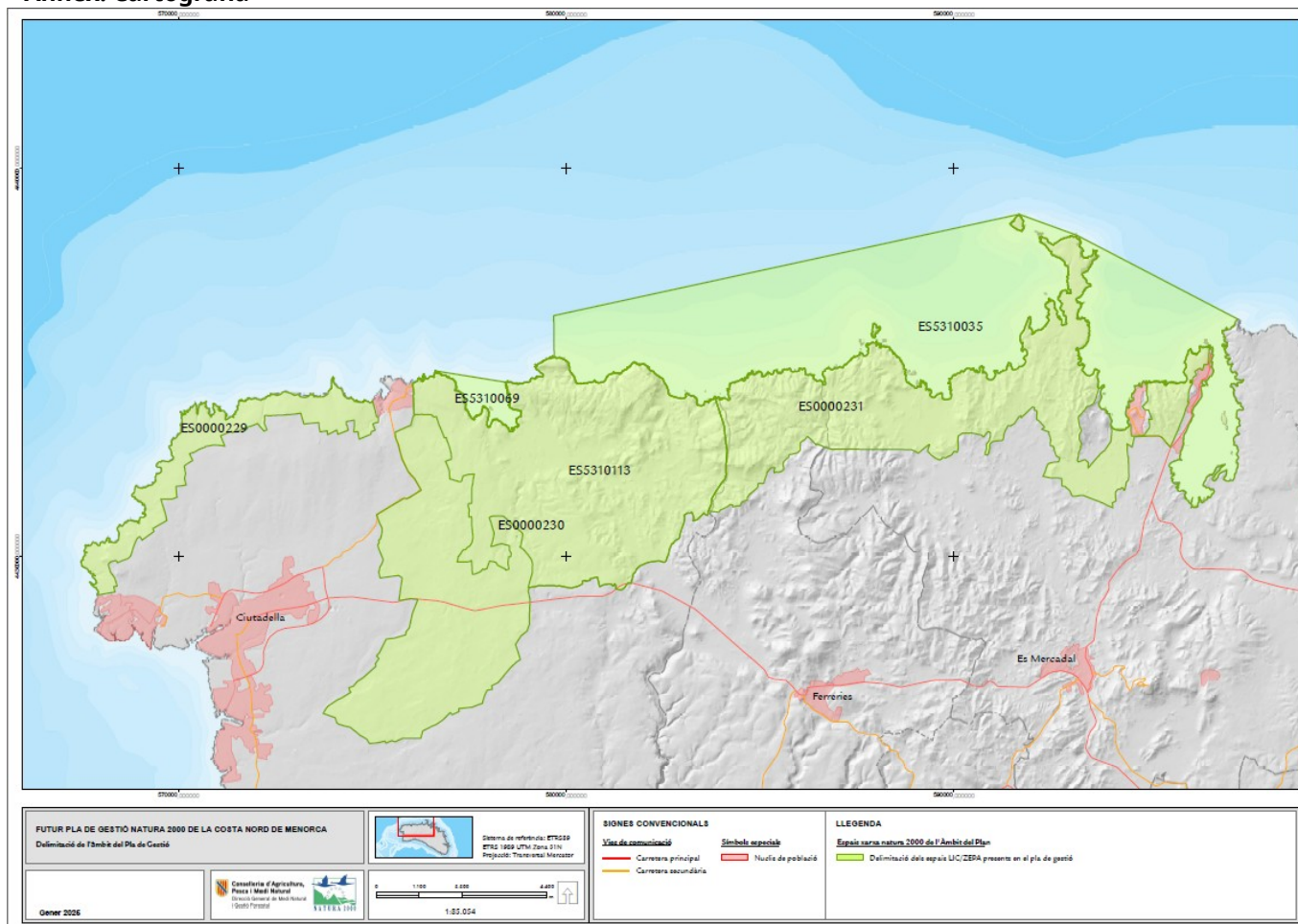
Maria del Puig Carbonell Ripoll

1 Denominació pendent de l'aprovació i la publicació en el DOUE.

2 Aquesta superfície està solapada amb la ZEPA ES0000230 per tant no es comptabilitza en el sumatori total.

Annex. Cartografia

Mapa 1: delimitació dels espais Xarxa Natural 2000 objecte del pla de gestió.

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

Govern de les Illes Balears

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

MARIA DEL PUIG CARBONELL RIPOLL

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 11-03-2025 12:06:53 GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

***

Signant

RICARDO BORRAS TEJEDOR

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 11-03-2025 11:19:48 GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Firma amb segell de temps: 11-03-2025 12:07:01 GMT+0100

METADADES ENI DEL DOCUMENT

Identificador: ES_A04013554_2025_6ensfd4quj3rjhq8k949e53uiflc1j

Nom del document: 03_Memòria_consulta_prèvia_cat_PG_Costa_Nord_Menorca-signat__2025-1741691224324_.pdf

Versió NTI: <http://administracionelectronica.gob.es/ENI/XSD/v1.0/documento-e>

Tipus de document: Altres

Estat elaboració: Original

Òrgan: A04013554

Data captura: 11-03-2025 12:06:59 GMT+0100

Origen: Administració

Tipus de signatura: Pades

Pàgines: 8

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d>

CSV: d990de797fff00c7ff037737c21d80c77f2cbf1e9cb66354e433736b3712787d